

Гончарук І.Р.
здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Павлюк Т.І.

к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

БЕЗРОБІТТЯ – ЗАГРОЗА ЛЮДСТВУ

У сучасній Україні майже кожен громадянин замислюється над проблемою безробіття, яка характеризується звільненням працівників, тобто з кожним днем все більше і більше збільшується кількість безробітних громадян. Адже, безробіття є як і економічною проблемою так і психологічною. Оскільки така проблема негативно впливає та особу яка втратила роботу та на його сім'ю. Саме тому в нашій країні спостерігається погіршення умов життя та зменшення споживчої корзини. Ця проблема на даний час є дуже актуальною.

Зайнятість-це система соціально-економічних відносин між людьми, що виникає в процесі їх діяльності, зорієнтованої на задоволення свої потреб, а також при забезпеченні працездатного населення робочими місцями та здійсненні розширеного відтворення робочої сили. Відповідно до Закону України «Про зайнятість», безробіття-це соціально-економічне явище, за якого частина працездатного населення не може знайти роботу, стає відносно надлишковою, поповнюючи резервну армію праці. За визначенням Міжнародної організації праці (МОП), безробітним є особа, яка може працювати, але немає робочого місця. У Законі України «Про зайнятість» зазначено, що безробітним є громадяни працездатного віку, які з незалежних від них причин не мають заробітку і трудового доходу, зареєстровані у Державній службі зайнятості як особи, що шукають роботи. Тобто у реальному житті безробіття виступає як перевищення пропозиції робочої сили над попитом на неї.

Безробіття є протилежною стороною ринку робочої сили. Воно призводить до негативних наслідків як економічних так і соціальних. Професійна дискваліфікація людини у стані тривалого безробіття зменшує її конкурентоспроможність, яка є причиною ускладнення при подальшому працевлаштуванні. Наслідком є те, що у безробітних осіб знижується мотивація до суспільно корисної праці.

Безробіття відрізняється й породжується різною тривалістю й соціально-економічними наслідками. Залежно від цих критеріїв розрізняють: фрикційне, сезонне, структурне, циклічне та інституціональне безробіття.

Досліджуючи проблему безробіття, можна зрозуміти що: фрикційне і структурне безробіття є досить нормальним і не представляють ніякої загрози для розвитку країни. Можна зазначити те що, без них розвиток буде просто не неможливий. Адже якщо працівники будуть всі зайняті, то не будуть створюватися нові фірми, не буде розширюватися виробництво товарів, якими користуються на ринку підвищеним попитом. Також можна врахувати те, що за наявності безробіття люди будуть боятися втратити своє робоче місце і будуть старатися працювати більш якісно. В більшості розвинених країн світу існує саме фрикційне чи структурне безробіття, а не циклічне.

В Україні кількість безробітних зростає з кожною хвилиною. В Запоріжжі на одну вакансію в середньому претендує 44 особи [Держстат України]. Проблема працевлаштуванні молоді незмінно є актуальною. Роботодавцю сьогодні потрібен готовий спеціаліст із усіма навиками та вміннями, та особа яка закінчила Вищий навчальний заклади немає змоги отримати ці навики одразу [Держстат України]. Тому на сьогоднішній день молодь або виїжджає за кодон або ж працює не за фахом. Велика частина молоді після закінчення вищих навчальних закладів відмовляється працювати через низьку зарплату. Фінансова криза призвела до безробіття серед молоді та збільшила недовіру молодих людей до інститутів, урядів та корпорацій. Більш як 1,2 млрд осіб у світі - це молодь у віці від 15 до 24 років. Низький рівень зайнятості серед таких осіб обумовлений тим, що молодь у такому віці навчається і не має стійких конкурентних переваг на ринку праці [Держстат України].

Дослідження показує, що країна відчуває кадровий дефіцит, молоді люди і талановиті спеціалісти виїжджають закордон на короткочасну чи довготривалу роботу. На сьогоднішній день українці є дешевою робочою силою, за рахунок цього, наприклад, в Польщі стан безробіття зменшився завдяки українцям, а в Україні навпаки – збільшився. Відновлення ринку праці це справа не одного дня, головне тут аби поки держава регулює економічні коливання, останні розумні і талановиті особистості не покинули Україну.

Кожна п'ята молода людина в Україні не має постійної роботи. За січень 2016 року кількість офіційно зареєстрованих безробітних в Україні збільшилася на 17,8 тисячі осіб – до 508,6 тисячі. На ринку праці роботодавці пропонують 31,3 тисячі вакансій, тобто на одне місце претендують 16 осіб. За січень працевлаштували лише 19,4 тисячі офіційно зареєстрованих безробітних (3,5%) [Держстат України]. Рівень безробіття в Україні становить близько 9% [Держстат України]. Жінок серед безробітних у 1,2 разу більше, ніж чоловіків (279,1 тис. проти 229,5 тис.). Складніше роботу знайти міським жителям – рівень безробіття тут у 1,3 разу більше, ніж у сільській місцевості (287,8 тис. проти 220,8 тис.). Безробітних серед міського населення становила 179 тис. осіб. Загалом через служби зайнятості 2015 року працевлаштували 445,6 тисячі безробітних. 15,4 тисячі скористалися державною програмою, отримали одноразову допомогу із безробіття та відкрили власні справи. Кожен другий колишній безробітний відкрив бізнес у сферах торгівлі та ремонту автотранспортних засобів, кожен десятий – у професійній, науковій та технічній діяльності, стільки ж – у сільському, лісовому та рибному господарствах.

Ситуація на ринку праці дуже тривожна і характеризується тим, що продовжується скорочення попиту на робочу силу. Чисельність зайнятого населення на кінець 2015 року в Україні складала 16,5 млн. осіб (це без закупованих територій) разом з тим за останні 2 роки скоротився кількість платників єдиного соціального внеску та кількість осіб за яких сплачується єдиний соціальний внесок, загальне держане соціальне страхування складає всього 10 млн 600 тис. На кінець минуло року було попереджено про звільнення близько 500 тис. працівників. Кількість безробітних в Україні на кінець 2015 року становило 1 млн 638 тис. осіб. Найбільший рівень безробіття спостерігається в Полтавській області 12%, Донецькій області 13%, Луганській області 15,4%. Найменший рівень безробіття спостерігається в Києві 16,8% і в Київській області 6,3% [Держстат України].

В Україні (без урахування тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим, міста Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції) в червні 2017 р. рівень безробіття у порівнянні з попереднім місяцем трохи зменшився і склав 1,3% [Держстат України]. У червні 2017 року в Державній службі зайнятості було зареєстровано 330,2 тис. безробітних (проти 352,6 тис. місяцем раніше). Таким чином, кількість безробітних зменшилася на 22,4 тис. осіб. При цьому 265,1 тис. осіб з числа зареєстрованих безробітних отримували допомогу по безробіттю. Середній розмір допомоги на одного безробітного в червні 2017 р склав 1 тис. 921 грн, що на 45 грн менше, ніж у травні. Серед міського населення зареєстровано 195,5 тис. безробітних, серед сільського - 134,7 тис. При цьому серед жінок зареєстровано 182,2 тис. безробітних, серед чоловіків - 148 тис. Кількість безробітних в Україні на 1 вересня 2017 року скоротилася на 12%, порівняно з відповідною датою 2016 року - до 312 тис. людей

Проаналізувавши кількість безробітних осіб в Україні, слід проводити певні заходи щоб знизити рівень безробіття, такі як:

- ✓ надання роботодавцям коштів на перекваліфікацію співробітників;
- ✓ відновлення ринку праці;
- ✓ відновлення роботи підприємств, а внаслідок – створення нових робочих місць;
- ✓ покращення стану виробництва;
- ✓ дослідження ринку праці щодо актуальності різних спеціальностей;
- ✓ застосування нових методів подолання безробіття, наприклад громадських робіт.

Активно проводячи дані заходи, можна суттєво зменшити рівень безробіття. Це дозволить підвищити рівень зайнятості, особисті доходи населення, шляхом створення нових

робочих місць. Це в свою чергу приведе до розвитку виробництва і підвищення рівня розвитку національної економіки. Важливою умовою зростання економіки України є підвищення рівня зайнятості населення, оскільки завдяки трудовій діяльності населення створюється національне багатство і добробут країни

1. *Безробіття: стан, тенденції, загрози та шляхи його подолання в Україні / О. М. Денисюк // Проблеми і перспективи економіки та упр.. - 2015. - № 3. - С. 28-33.*

2. *Проблеми безробіття в Україні та Польщі / Я. В. Шевчук, О. М. Прокопюк // Соц.-екон. дослідж. в перехід. період. - 2007. - Вип. 5. - С. 221-231.*

3. *<http://www.ukrstat.gov.ua> (Держстат України).*

Grabowska Monika

Katedra Ekonomii i Badań nad Rozwojem
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

ROZWÓJ ROLNICTWA PRZYJAZNEGO KLIMATOWI

Bezapelacyjnie wszyscy obserwują zmiany jakie zachodzą w klimacie na całym świecie. Taka sytuacja wymusza wspólną pracę wielu podmiotów z różnych branż, sektorów i dziedzin. To już nie tylko wyzwanie dla ekologów. Wyniki badań i analizy potwierdzają, że zmiany klimatyczne będą oddziaływały na zmiany w naszym stylu i jakości życia, niosąc za sobą ogromne koszty dla indywidualnych osób, jak i gospodarek. Zmiany klimatu to problem globalny, którego skutki najbardziej odczuwają lokalne społeczności. W wyniku tych zmian dochodzi do przeludnienia na terenach jeszcze „ekologicznie czystych”, to z kolei doprowadza do dużej migracji ludności, zmniejszenia deficytowych zasobów zwłaszcza wody i żywności. Rolnictwo i gospodarka żywnościowa najbardziej cierpią na tych zmianach, a co za tym idzie w pierwszej kolejności powinny być poddane ochronie przed negatywnymi skutkami zmian i poprawie ich jakości. Jako że problem zmian klimatu to problem globalny to nie da się jego rozwiązać w pojedynkę. To praca wielu krajów i instytucji. O problemie tym można przeczytać w wielu pracach, raportach i naukowych opracowaniach. W konsekwencji wspólnej pracy odbyło się wiele konferencji, sympozjum, szczytów a efektem tych prac są odpowiednie dokumenty regulujące kwestie środowiskowe. W roku 1992 przyjęto Ramową Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmiany Klimatu, natomiast rok 1995 przyniósł przyjęcie Protokołu z Kioto. Odbywają się również szczyty klimatyczne w których dyskutowane są kwestie klimatyczne i wdrażane nowe instrumenty mające na celu poprawę obecnej sytuacji. Niestety nie zawsze spotykają się one z poparciem społeczności międzynarodowej, gdyż są one zbyt sformalizowane i za mało koncentrują się na problemie jednostki, której to właśnie dotyczy. Jedne z ostatnich spotkań klimatycznych dotyczyło zmian klimatu w kontekście sytuacji w sektorze rolnym. Efektem tej debaty było m.in. sformułowanie zasad jakimi powinno się kierować rolnictwo celem poprawy sytuacji ekologicznej w tym sektorze. Powstało nowe określenie „rolnictwo przyjazne klimatowi” co stanowi bezpośrednie tłumaczenie z języka angielskiego „climate-smart agriculture” (CSA). Nie posiada on oficjalnego polskiego odpowiednika i w wolnym tłumaczeniu oznacza potrzeby rolnictwa dostosowane do aktualnych zmian klimatycznych. W polskich przełożeniach dokumentów w języku angielskim często mówi się po prostu o „rolnictwie, które jest przyjazne klimatowi”.

Wraz ze wzrostem liczby ludności na świecie rośnie zapotrzebowanie za rzadkie zasoby i żywność. W związku z tym będzie rosła produkcja rolna, a to wymusza wzrost zanieczyszczenia środowiska, ubożenia zasobów zarówno ilościowo, jak i jakościowo. Aktualnie wiele zasobów potrzebnych do zrównoważonego wyżywienia świata już jest poddanych presji. Stąd też ogromne wyzwania, które wiążą się z zapewnieniem bezpieczeństwa żywnościowego. Zmiany klimatu mają niewątpliwie negatywny wpływ na produkcję rolną w wymiarze zarówno globalnym jak i lokalnym. Przewiduje się, że w nadchodzących dekadach zagrożenie ze strony zmian